

Aviador
KEVÄT 2025

Aviador

KEVÄT 2025

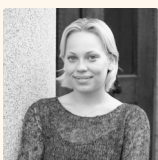
Kustantaja, Myynti
Vesa Tompuri
+358 50 591 6059
info@aviador.fi

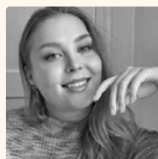
Myyntijohtaja
Jarkko Mali
+358 50 368 8335
jarkko@aviador.fi

Tiedottaja
Miksu Väkiparta
+358 40 559 9575
miksu@aviador.fi

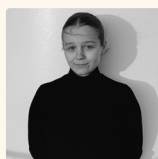
Markkinointisuunnittelija
Elsa Piikki
elsa@aviador.fi

Kustannustoimittaja
Saara Valtonen
saaravaltonen@aviador.fi

Kustannustoimittaja
Veera Jussila
veera@aviador.fi

Kustannustoimittaja
Inka Kostamoinen
inkaemilia@aviador.fi

Kustannustoimittaja
Pauliina Kietäväinen
pauliina@aviador.fi

Aviador Oy
Postiosoite: Suotie 15, 05200 Rajamäki
Aviadorin Kulttuurikulma: Liisankatu 19, 00170 Helsinki

info@aviador.fi
www.aviador.fi

Julkaisija: Aviador Kustannus | Painopaikka: Tallinna raamatutrükikoda OÜ
Kannen kuvitus: Jussi Kaakinen | Ilme ja taitto: Satu Enstedt
Katalogin julkaisut ovat Aviadorin kevät 2025 ennakkotietoja. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

SISÄLTÖ

Romaanit ja novellit

5

Runous

14

Tieto ja harrasteet

20

Lapset ja nuoret

26

KAIKKI EI LÖYDY GOOGLESTA

Välillä sitä törmää tapahtumissa henkilöön, joka kehaisee pärjänneensä elämänsä läpi lukematta yhtään kirjaa. Toinen versio aiheesta on se, että ”netti riittää”. Kiitän näistä kommentteista! Ne nimitäin pakottavat miettimään, mikä tekee kirjasta ainutlaatuisen käyttöliittymän. No mikä? Jos tämän kiteyttää yhteen sanaan, niin se sana on: henkilökohtaisuus. Tai: yksilöllisyys.

Oli kyseessä kaunokirjallinen tai tietoteos, henkilökohtainen kokemus – oli se tapahtunutta, kuviteltua tai kuultua – tuo tekstin lähemmäs lukijaa. Juuri tämä erottaa tekstin kasvottomasta google-tekstistä. On arvokasta, että kirjailija kirjoittaa ”kasvottomasti”, omana itseään – usein myös itselleen. Paradoksaalisesti juuri tuo itselle kirjoittaminen tuo tekstin lähemmäs toista ihmistä, lukijaa. Eikä itselle parane valehdella, ellei tee sitä – elokuvaohjaaja Federico Felliniä mukaillen – vilpittömästi.

Yhtä tärkeää kuin tunne- ja aistikokemusten jakaminen kaunokirjallisuuden keinoin on tutkitun ja muutoin luotettavan tiedon välittäminen tiedonnälkäisille. Tämän merkitys on edelleen kasvamassa kaikille avoimen sosiaalisen median puristuksessa. Ja vaikka tietokirjallisuus on ensisijaisesti älyllisen ymmärryksen kirjallisuutta, hyvä tietokirja voi koskettaa myös sydäntä.

Näitä tehtäviä me aviatorilaiset toteutamme parhaamme mukaan. Hyviä lukuhetkiä!

Vesa Tompuri,
Kustantaja

Jos kirjoitan kirjan, mutta en kerro siitä kenellekään, lukeeko sitä kukaan?

Jos metsässä kaatuu puu, eikä kukaan kuule, kuuluuko siitä ääntä? Tätä vanhaa filosofista pohdintaa voi soveltaa moneen, mutta totuus on se, että kaatuvasta puusta kuuluu ääni, kuuli sitä kukaan tai ei.

Sovelletaan filosofiaa kirja-alaan: jos kirjoitan kirjan, mutta en kerro siitä kenellekään, lukeeko sitä kukaan? Vastaus on ei.

Kustantamoilla ja kirjakaupoilla on niiden synnystä asti ollut tärkeä rooli kirjojen myynnissä ja markkinoinnissa. Kun painokone keksittiin 1400-luvulla, kirjallisuus muuttui pienen piirin etuoikeudesta pikkuhiljaa koko kansan iloksi. Ensimmäiset kirjoja mainostavat sanomalehti-ilmoitukset nähtiin 1700-luvun jälkeen aikana, jolloin kustantajat myös laativat ja jakoivat kirjalistojaan potentiaalisille asiakkaille.

Viimeisen kolmensadan vuoden aikana niin kirjojen, lukijoiden kuin mainostenkin määrä on kasvanut valtavasti. Törmäämme päivittäin jopa 10 000 markkinointiviestinnälliseen tekstiin, ja vähemmästäkin tulee jo ähky. Suuren informaatiotulvan takia tehokas ja erottuva mainonta on tänä päivänä kohdennettua ja henkilökohtaisen tuntuista. Pelkkä sanomalehti-ilmoitus tai kuulutus markkinoilla on kuin se tyhjässä metsässä kaatuva puu, jota kukaan ei kuule.

Siinä missä painokoneet ovat aikanaan mullistaneet kirjallisuuden leviämisen, on sosiaalinen media mullistanut kirjojen markkinoinnin. Tutkimusten mukaan yksi tehokkaimmista markkinointikeinoista ovat tilit, joilla ihmiset suosittelevat tuotteita perustuen suosituksia omiin positiivisiin kokemuksiinsa. Parhailaan suositukset tuntuvat siltä, kuin saisit vinkin hyvältä ystävältäsi – kuuntelethan todennäköisesti mieluummin ystävääsi kuin radion mainosääntä.

Sosiaalista mediaa ohjaavat algoritmit, joiden toiminnan voi tiivistää siihen, että jos pidät jostain mitä näet, tulet todennäköisesti näkemään sitä lisää. Näitä algoritmeja kannattaa hyödyntää myös uutta luettavaa etsiessään. Löytäkseen täytettä lukulistalle kannattaa seurata sosiaalisen median lukupiirejä, kirjoihin ja kirjallisuuteen liittyviä hashtagia ja tilejä, joilla keskustellaan kirjoista. Kirjojen etsimistä varten voi luoda esimerkiksi oman tilin, jolla keskittyy vain kirjamaailman seuraamiseen. Myös vuorovaikutus näiden eri tilien kanssa on tärkeää, ja ennen kaikkea antoisaa.

Aivan kuten kustantamot kuratoivat kirjavalikoimaansa, voivat lukijat kuratoida käyttämistään sosiaalisista medioista juuri itselleen sopivia kirjamarkkinoita, joilla voi vieraila aina, kun etsii uutta inspiraatiota!

Kokeile esimerkiksi näitä hashtagia ja hakusanoja, ja löydä tämän hetken puhutuimmat kirjat: kirjasuositus, kirjauutuus, kirjagram, booktok, aviador-kustannus, momentumkirjat.

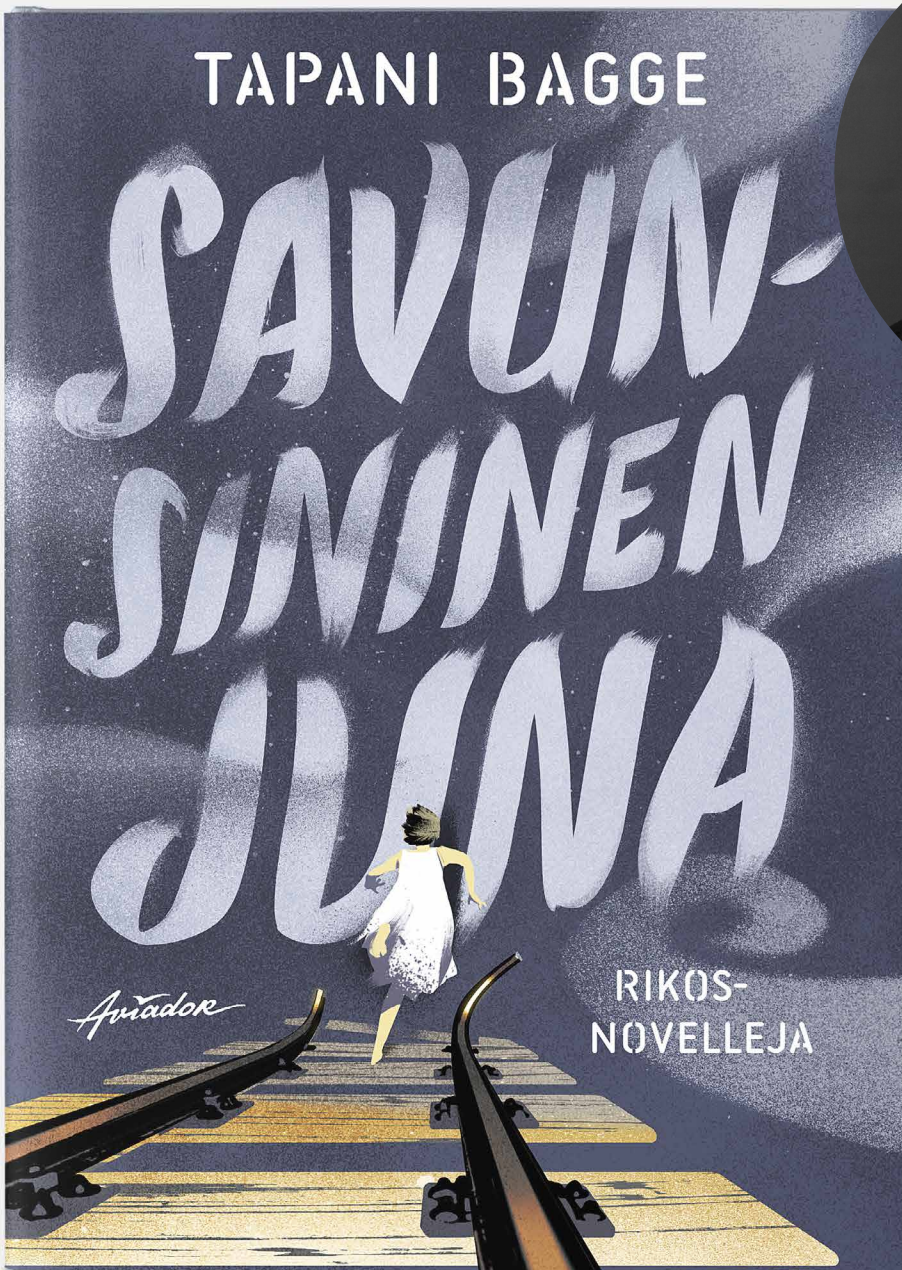
Elsa Piikki,
Markkinointisuunnittelija

SAVUN-
SININEN JUNA

Tapani Bagge

Tapani Baggen rikosnovellit kertovat usein ihmisistä, joille laittomuudet ovat arkista työtä – niin konnaista kuin poliiseistakin. Toisinaan näkökulma on rikoksen uhrissa, joka ei suostu pelkäksi uhriksi. Mukana on myös historiallista jännitystä Villissä lännessä sekä 1600-luvun ja jatkosodan ajan Suomessa.

Tarinoiden pyörteissä kohtaamme tuttuja hahmoja Baggen *Hämeenlinna Noir* ja *Elviira Noir* -dekkarisarjoista sekä *FinnWestistä*, jota Bagge nuoruudessaan kirjoitti. Tietysti tapaamme myös Väinö Mujusen, tällä kertaa kenttäpostin tarkastajana ja päämajan tiedusteluosaston luutnanttina.

© Timo Ahola

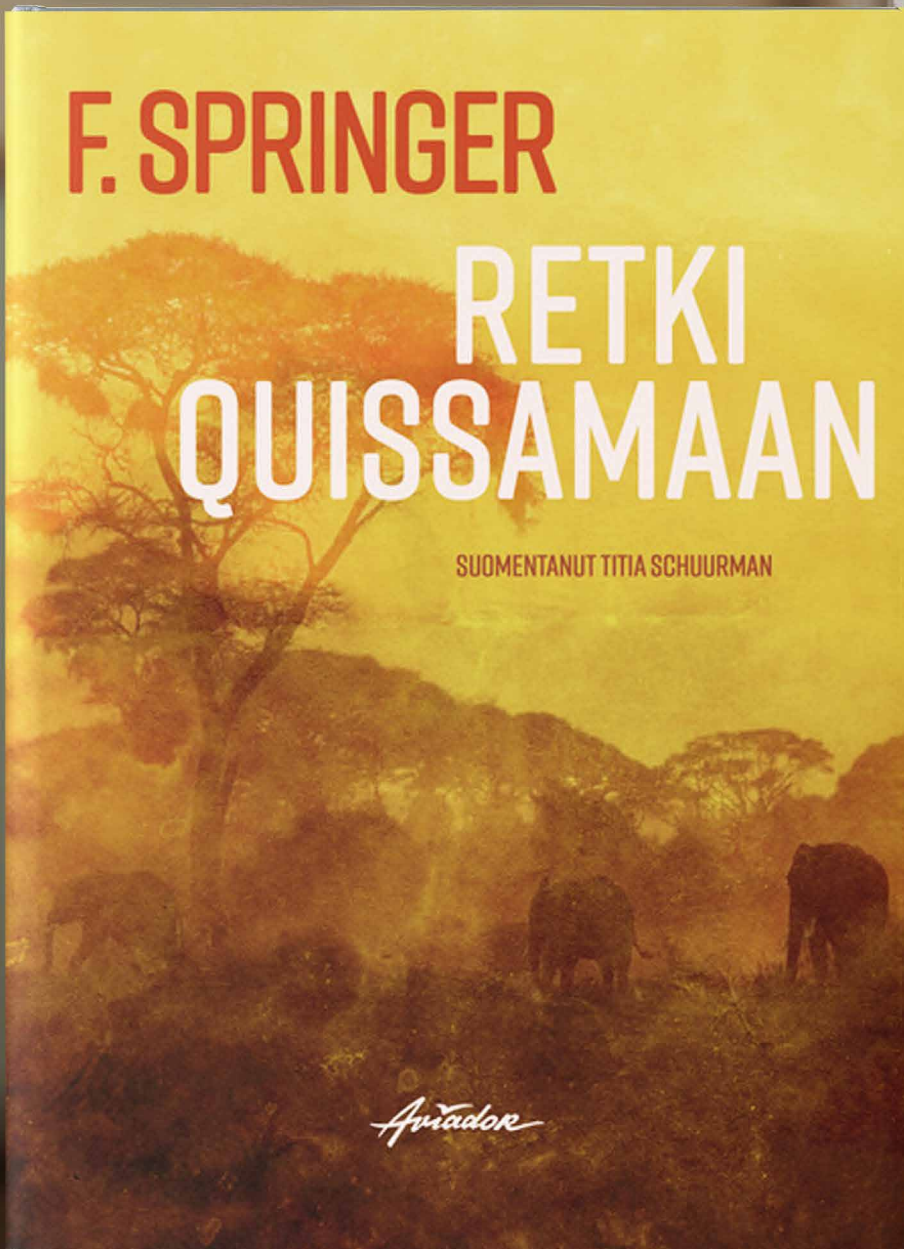
Savunsininen juna on Tapani Baggen neljäs rikosnovellikokoelma. Kaikkiaan Bagge on julkaissut yli 150 kirjaa, joista noin 60 aikuisille. Rikosromaanija hänellä on tilillään kolmisenkymmentä.

RETKI QUISSAMAAN

F. Springer

Hollantilainen kauppamatkustaja Charles Enders saapuu työmatkalle 1980-luvun alun Angolaan ja kohtaa paikallisen hollantilaisyhteisön merkkimiehen King Veldermanin, joka ottaa tulokkaan siipiensä suojaan. Veldermanin kiehtovat tarinat elämästään saavat Charlesin pian lumoihinsa. Trooppinen ilta toisensa jälkeen vierähtää Veldermanin kertoillessa vaiheistaan eri maailmankolkissa ja suuresta rakkaudestaan, kauniista Paulinesta. Sitten retki Quissaman kansallispuistoon tuo tapahtumiin dramaattisen käänteen.

F. Springer kuvaa toisessa suomennetussa romaanissaan vangitsevasti kaukomaiden kiertäjien vieraantumista ja juuretonta olotilaa, jossa kaoottisen arjen yläpuolelle nousee tarinoiden voimalla.

*F. Springer (1932-2011), oikealta nimeältään **Carel Jan Schneider** syntyi ja vietti lapsuutensa Alankomaiden Itä-Intiassa. Aikuisiällä hän teki pitkän uran myös diplomaattina. Springer nousi **Bougainville**-romaaninsa ansiosta Hollannin rakastetuimpiin kuuluvaksi kirjailijaksi. Hänen tuotantonsa käsittää 11 romaania sekä novelleja, esseitä ja runoja. Vuonna 1995 hän sai arvostetun Constantijn Huygens -palkinnon koko elämäntyöstään.*

*Kirjan on suomentanut **Titia Schuurman**.*

KADONNUT PERGAMENTTI JA MUITA KERTOMUKSIA

Fernando Pessoa

Tähän kokoelmaan on valittu Fernando Pessoaan tähän saakka Suomessa lähes täysin tuntematonta materiaalia. Mukana on 7 novellia, joista yhtä voisi kuvata edgarallanpoemaiseksi kauhutarinaksi, ja loput kuusi ovat pessoamaisia 1900-luvun alun rikostarinoita, joissa erilaisia rikoksia ratkaisee hieman omalaatuinen ja ylimielinen mutta kuitenkin huippuälykäs tohtori Quaresma. Näille tarinoille on tyypillistä, rikosten ratkaisemisen lisäksi, tohtori Quaresman monologit (tai toisinaan keskustelut) tapauksiin liittyvistä filosofisista ja psykologisista kysymyksistä. Kertomukset on kirjoitettu aikavälillä 1907–1935. Quaresma-tarinoita on aikaisemmin käännetty ranskaksi ja espanjaksi.

Fernando Pessoa (1888–1935) oli portugalilainen runoilija, kirjailija ja filosofi, jota pidettiin laajalti yhtenä 1900-luvun suurimmista kirjallisista henkilöistä. Lissabonissa syntyneen Pessoaan työ tunnetaan monimutkaisuudestaan ja innovatiivisesta kirjallisten henkilöiden eli "heteronyymien" käytöstä, joiden avulla hän tutki erilaisia tyylejä, teemoja ja filosofioita. Pessoaan tiedetään kirjoittaneen aikanaan yli 70 eri nimellä. Pessoaan panoksella modernistiseen kirjallisuuteen on ollut suuri ja syvä vaikutus sekä portugalilaisiin että kansainvälisiin kirjallisuuden perinteisiin. Hänen kirjoituksensa pohtivat usein identiteetin, todellisuuden ja olemassaolon teemoja.

*Kirjan on suomentanut
Timo Nykänen.*

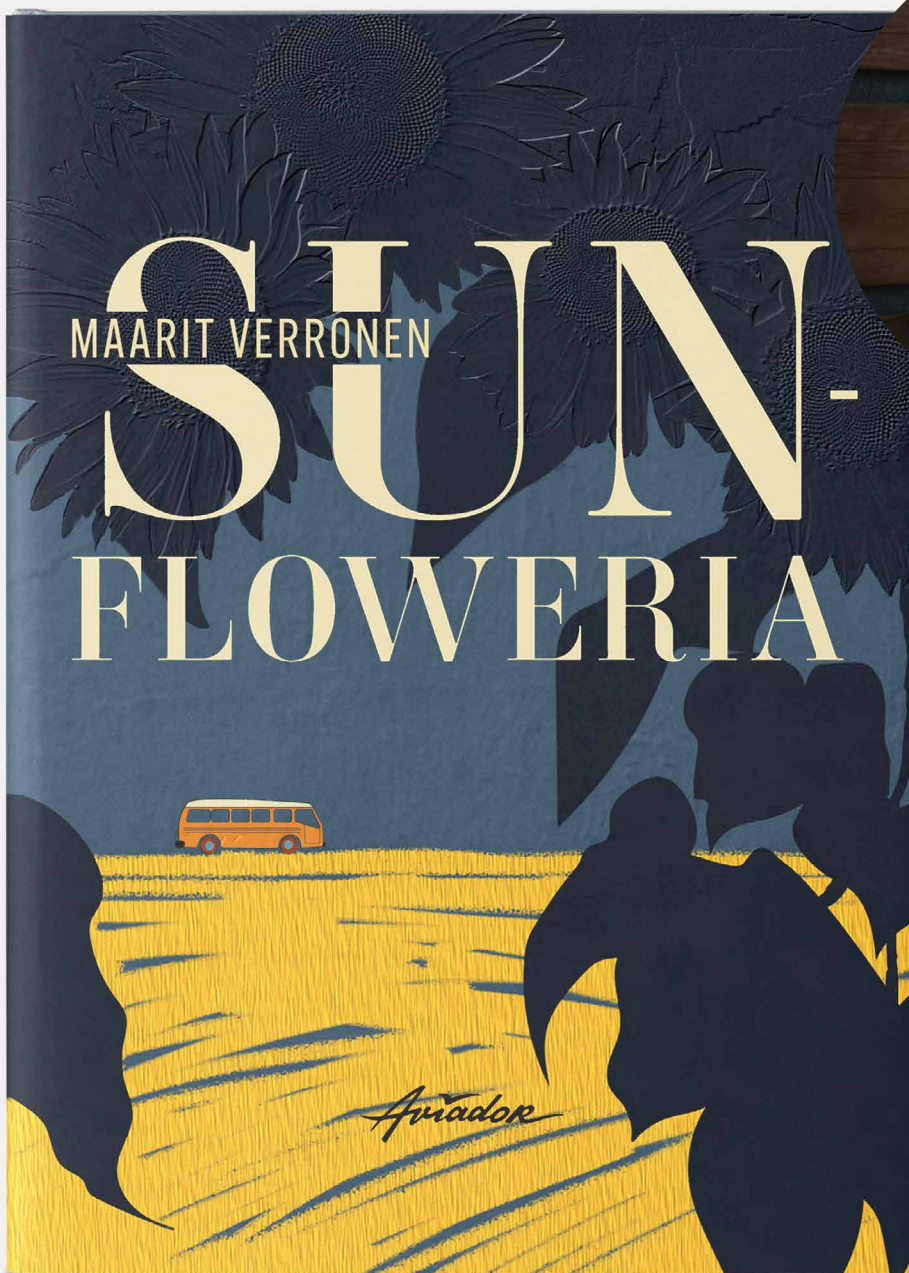
SUNFLOWERIA

Maarit Verroson

”Meillä ei olisi pitänyt olla mitään asiaa tuollaiseen paikkaan...”

Sananvapausjärjestö kutsutaan sodan keskelle Sunfloweriaan tapaamaan sikäläisiä kulttuuri-ihmisiä ja raportoimaan paikallisten hädästä. Seurue lähtee vaaralliselle bussimatkalle, josta normaali kulttuurivierailu on kaukana. Mutkia matkaan aiheuttavat niin greatwrathenialaiset sabotoijat kuin hankalat kanssamatkustajatkin. Kehen voi luottaa ja mikä ylipäätään on matkan tarkoitus?

Maarit Verroson tuorein romaani kuvaa tuttuun tapaan taitavasti ympäröivää maailmaa. Tarina puolustussodan ratkaisuvaiheista ja ihmiskohtaloista yllättää arkisuudellaan ja ajankohtaisuudellaan pitäen lukijan sopivasti varpaillaan.

*Kahdesti Finlandia-ehdokkaana olleen **Maarit Verroson** (s. 1965) esikoisteos ilmestyi vuonna 1992. Hän on julkaissut lähes 30 teosta – sekä kauno- että tietokirjallisuutta. Verroson on saanut useita kirjallisuuspalkintoja, muun muassa Kirjallisuuden valtionpalkinnon vuonna 2018. Edellinen Aviadorin kustantama teos, novellikokoelma **Hyvä näin** (2023) sai niin ikään kiitettävän vastaanoton. Verroson teksteillä on lojaali lukijakunta, ja ajankohtaiset aiheet sekä kielellinen taituruus kasvattavat tätä joukkoa vuosi vuodelta.*

OTETAAN TULI EIKÄ TUHKA

- kirjoituksia klassisesta musiikista

Harri Kuusisaari

Musiikki- ja kulttuuritoimittaja **Harri Kuusisaaren** esseekokoelman otsikko on säveltäjä Gustav Mahlerilta, joka sanoi, että perinteestä täytyy ottaa tuli eikä tuhka. Miten uudistuminen ja identiteetin säilyttäminen ovat onnistuneet klassisen musiikin kentällä? Kuusisaari analysoi suomalaisen musiikkielämän kehitystä mm. oopperan, orkesterien, luovan säveltaiteen ja monikulttuurisuuden näkökulmista. Samalla hän asettaa sen kansainväliseen kontekstiin hyödyntäen pitkäaikaista kokemustaan alan seuraajana. Kirja on myös ajankohtainen kulttuuripoliittinen puheenvuoro: missä menee ”musiikin ihmema”, vai onko sellaista koskaan ollutkaan?

© Ari Hanni

FM **Harri Kuusisaari** on helsinkiläinen musiikki- ja kulttuuritoimittaja. Hän on toiminut *Rondo Classic* -musiikkilehden päätoimittajana vuodesta 1996 ja avustanut myös muita lehtiä pääasiassa klassiseen musiikkiin, oopperaan, musiikkiteatteriin ja tanssiin liittyvin arvosteluin.

**MUSIIKIN
ESSEE-
KOKOELMA!**

MIKSI JOET JUOKSEVAT

Mari Laaksonen

Kapustarinta juoksee vaaranlakea, ja vesimittari poukaman pintaa, kun Kristus-Maarian poika könyää nevalle nelinkontin, ja palaa talviunien jäljiltä metsästä kontiona. Syksyn tullen leppälintu visertää koivunoksalla kuoleman ennettä, ja raakut akanvirran syvyyksissä sen viestiä. Kun kallo halkeaa kuin munankuori ja koivun sisältä kovertuu ihmisen kuva, kaiken punoo yhteen joki, joka juoksee tämän ja toisen maailman välillä.

Mari Laaksonen ensimmäinen proosateos *Miksi joet juoksevat* on lyyrinen pienoisoromaani pohjoisen luonnosta, joesta ja elävästä sen varrella. Teos virtaa eri aikakausissa ja kietoutuu erään kyläyhteisön kohtaloiden ympärille. Laaksonen kaunis kerronta ammentaa myyttisistä elementeistä ja rakentaa maailman, jossa luonto ja ihmisen yhteys siihen on maaginen. Romaani muodostuu kuvaukseksi kaiken yhteenkuuluvuudesta, elävän ja kuolevan rinnakkaisuuksista.

© Hannu Jukola

Mari Laaksonen (s. 1986) on tampereläinen kirjailija ja äänirunoilija, jolta on aikaisemmin julkaistu kolme runokokoelmaa. *Miksi joet juoksevat* on hänen ensimmäinen proosateoksensa. Teos kuvaa erään joen matkaa läpi pohjoisen erämaan sekä sen varrella kohdattavien ihmisten, eläinten ja muiden olioiden kohtaloita.

**ESIKOIS-
ROMAANI!**

MYRKYNKYLVÄJÄ Päivi Alasalmi

*Koukuttava rikossarja
kiihtyy kuin Formula 1!*

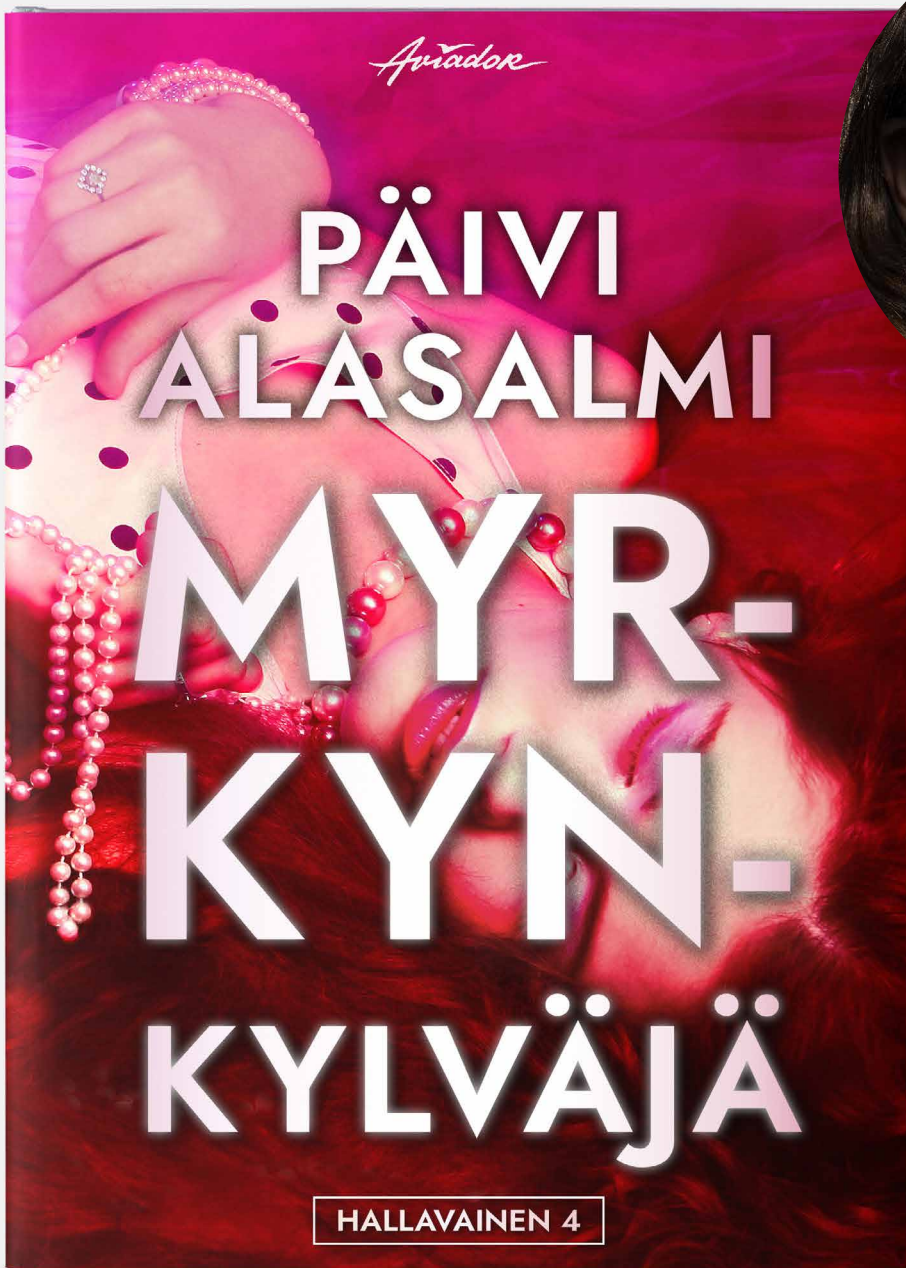
Uneliaan Kissanmaan puutarhakaupunginosan tunnelma sähköistyy, kun huume-kauppiaan seksikäs vaimo katoaa. Kulissit murtuvat urakalla, kun rikoskonstaapelit Hallavainen ja Sirkiä ryhtyvät tutkimaan asukkaiden tekosia.

Varhaislapsuudessa toisistaan erotettujen kaksosten välejä ei aika paranna, vaan kauna jäyttää Karlaa. Syy kateudelle vain kasvaa.

Laitapuolen kulkija Hammaskeiju pääsee asumaan oman katon alle Hipposkylään. Hänen lojaalisuutensa Hallavaista kohtaan joutuu koetukselle.

© Hannu Jokela

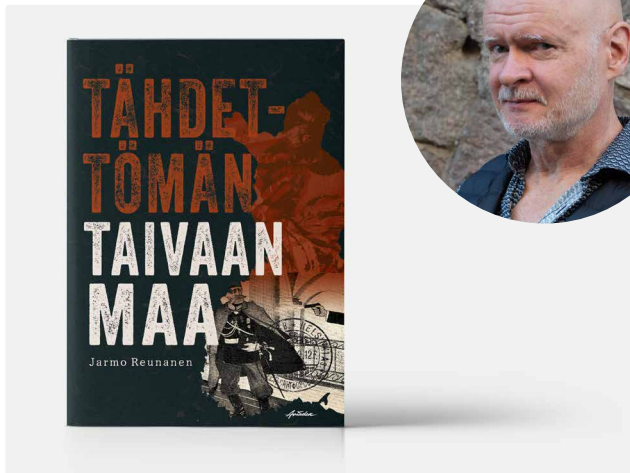
Päivi Alasalmen yli kolmenkymmenen-viiden vuoden kirjailijauraan mahtuu jo lähes 30 teosta. *HALLAVAINEN-dekkarisarjan* neljännessä osassa yllättävät juonenkäänteet, katu-uskottavat poliisit ja pahikset sekä tarkka rikospsykologia kiristävät jännitystä, samoin kuin hyvän ja pahan kaksosen kissa ja hiiri -leikki.

Storytel Original -menestysäänikirja vihdoinkin painettuna.

"Päivi Alasalmi alkaa olla Suomen murharouvien ykkönen."

Kai Hirvasnoro, Kansan Uutiset

TÄHDETTÖMÄN TAIVAAN MAA Jarmo Reunanen

© Ari Haini

Suomen sortovuodet ovat maailmanhistorian perspektiivissä poikkeuksellinen jakso. Venäjän pienestä suurruhtinaskunnasta tuli maailman etesiyimpien terroristien piilopaikka, kun erilaisten aktivistiryhmien lisäksi myös Venäjän vallankumous rantautui Suomeen.

Raittiusliike, työväenliike ja valistus tasoittivat tietä Euroopassa ennennäkemättömälle tasa-arvolle. Historian korkeapaineinen sulatusuuni alkoi muodostaa pohjoismaisen kansalaisyhteiskunnan perustuksia.

Tähdetöntömän taivaan maa on tarina ihmisistä, kohtaloista ja elämännälästä kiihkeän sortovuoden 1904 tapahtumissa. Sen inhimilliset ja kansakunnan olemassaolon oikeuteen liittyvät teemat ovat 2020-luvun sotivassa Euroopassa yhtä ajankohtaisia kuin yli sata vuotta sitten.

Jarmo Reunanen on helsinkiläinen yritysjohtaja ja kulttuurin monitoimija. Reunanen voitti Gummeruksen ja Nuoren Voiman Liiton suuren novellikilpailun vuonna 1997. Hänen novellejaan on julkaistu myös mm. Parnassossa. Kirjoittamisen lisäksi Reunanen toimii säveltäjänä, musiikin tuottajana ja esiintyvänä muusikkona.

Hänen esikoisromaaninsa *Ruttotohtori* ilmestyi elokuussa 2024. Teoksessa murhamysteeri ja psykologiset teemat törmäävät ja antavat näkökulmia elämän tiukkaan kiristyvien solmukohtien kohtaamiseen.

Romaani / 512 s. / Sidottu / K1 84.2 / Ovh 32,90 € / ISBN 9789523813212 / helmikuu / Kansi: Nina Aitta

ELLI Raija-Sinikka Rantala

© Lauri Aappo

Elli Tompuri (1880–1962) kuului 1900-luvun alkupuolella Suomen tunnetuimpiin ja kohutuimpiin näyttämötaiteilijoihin. Hän ehti pitkällä ja kansainvälisellä urallaan esiintymisten lisäksi toimia ohjaajana, teatterinjohtajana ja kirjailijana. Uran alkuvaiheen menestyksen vuosia seurasivat vaikeat ajat, kun kotimaan teatterit yksi toisensa jälkeen käänivät Ellille selkensä. Vastoinkäymisistä huolimatta hän ei suostunut lanvistumaan, vaan jatkoi sinnikkäästi eteenpäin työllistäen itse itseään. Hänen mottonsa ”kenelle vaan, milloin vaan, muttei koskaan mitä vaan, miten vaan” kuvasti hänen tinkimätöntä ja oikeudentuntoista asennettaan.

Raija-Sinikka Rantalan vimmainen ja runsas elämäkertaromaani kertoo Elli Tompurin vaiherikkaasta elämästä lähtien hänen uransa alusta näyttelijäharjoittelijana Suomalaisessa Teatterissa. Ellin sisäinen maailma avautuu lukijalle kaunistelemattoman suorapuheisena, täynnä ristiriitoja, kunnianhimoa ja elämää.

”Annoin ehkä liiankin kapinallisen kuvan itsestäni.”

Raija-Sinikka Rantala (s. 1947) on kotkalaislähtöinen kirjailija ja teatteriohjaaja, joka on myös toiminut teatterinjohtajana Lahden ja Helsingin kaupunginteattereissa sekä johtotehtävissä Teatterikorkeakoulussa ja Kansainvälisessä Teatteri-Instituutissa. **Elli** on hänen yhdestoista teoksensa.

Romaani / 300 s. / Sidottu / K1 84.2 / Ovh 31,50 € / ISBN 9789523813281 / tammikuu / Kansi: Nina Aitta

MAJAKAN VARJO

Tuire Krogerus

ESIKOISTEOS!

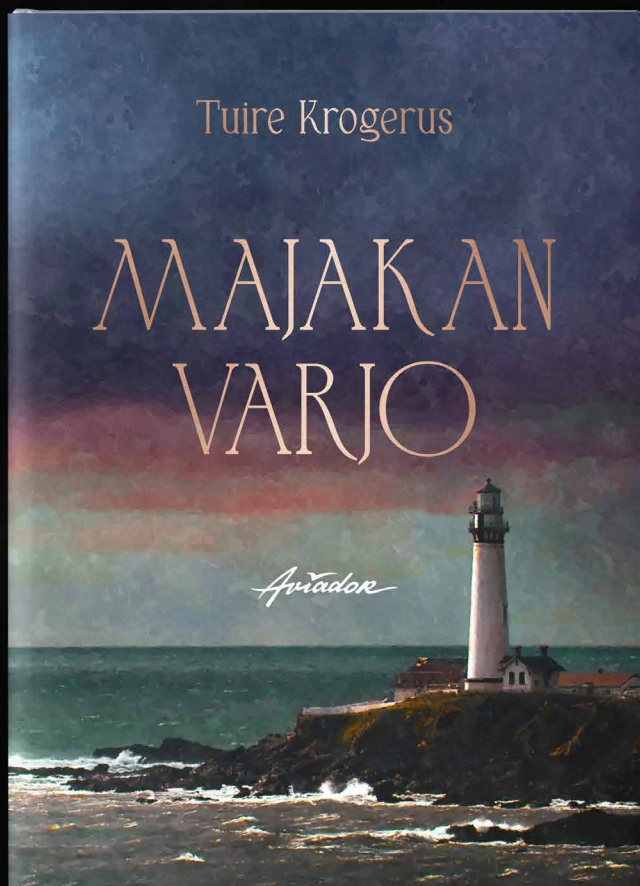
Kira asuu piskuisessa majakkasaarella Saaristomerellä. Poissaolevat vanhemmat, epävarmuus tulevaisuudesta ja haperoinen side sisaruksiin kaivertaa mahanpohjaa. Hän ei pärjäisi yksin, on löydettävä joku auttamaan lapsuuden yli aikuisuuteen.

Vuosikymmeniä myöhemmin Kira istuu sairaalahuoneessa New Yorkissa, ontoksi koverrettuna, menehtyneen miehensä sormet puretuneena ranteeseensa. Hänen on lähdettävä Irlantiin etsimään sitä yhtä. Sitä ainutta, kellä on enää väliä.

Tavoitellessaan kadonnutta, Kira hakeutuu kuuron irlantilaismiehen seuraan. Hän uskoo tämän auttavan hänet hyväksymään matkan varrella tehdyn kipeän päätöksen.

Majakan varjo on koskettava kertomus lapsuuden loppumisesta liian varhain. Tarina menetyksestä, kaipuusta ja inhimillisistä yrityksistä korjata jotakin rikkonaista – sisintään, perhettään, rakkaitaan.

”Et vastaa viestiini, et tuona päivänä, etkä enää koskaan. Rakkauden vastakohta ei ole viha, vaan välinpitämättömyys. Olemme saavuttaneet täydet satakahdeksankymmentä astetta. Veneemme kokka on kääntynyt aamunkajosta illan viimeisiin valonsäikeisiin.”

Kirjailijan kuva: Jeff McCarthy

Tuire Krogerus (s. 1983) on menestynyt yrittäjä ja avarakatseinen maailmanmatkaja. Hän on Pohjois-Pohjanmaalta kotoisin, viettänyt lapsuutensa Pohjois-Savossa, opiskellut Turussa ja asuu nyt Tampereella. *Majakan varjo* on Krogeruksen esikoisteos. Hän kirjoittaa tuodakseen valoon vakavia teemoja rohkean realistisella tulkinnalla ja omintakeisilla vertauskuvilla.

OLEN NIITTY, ODOTAN

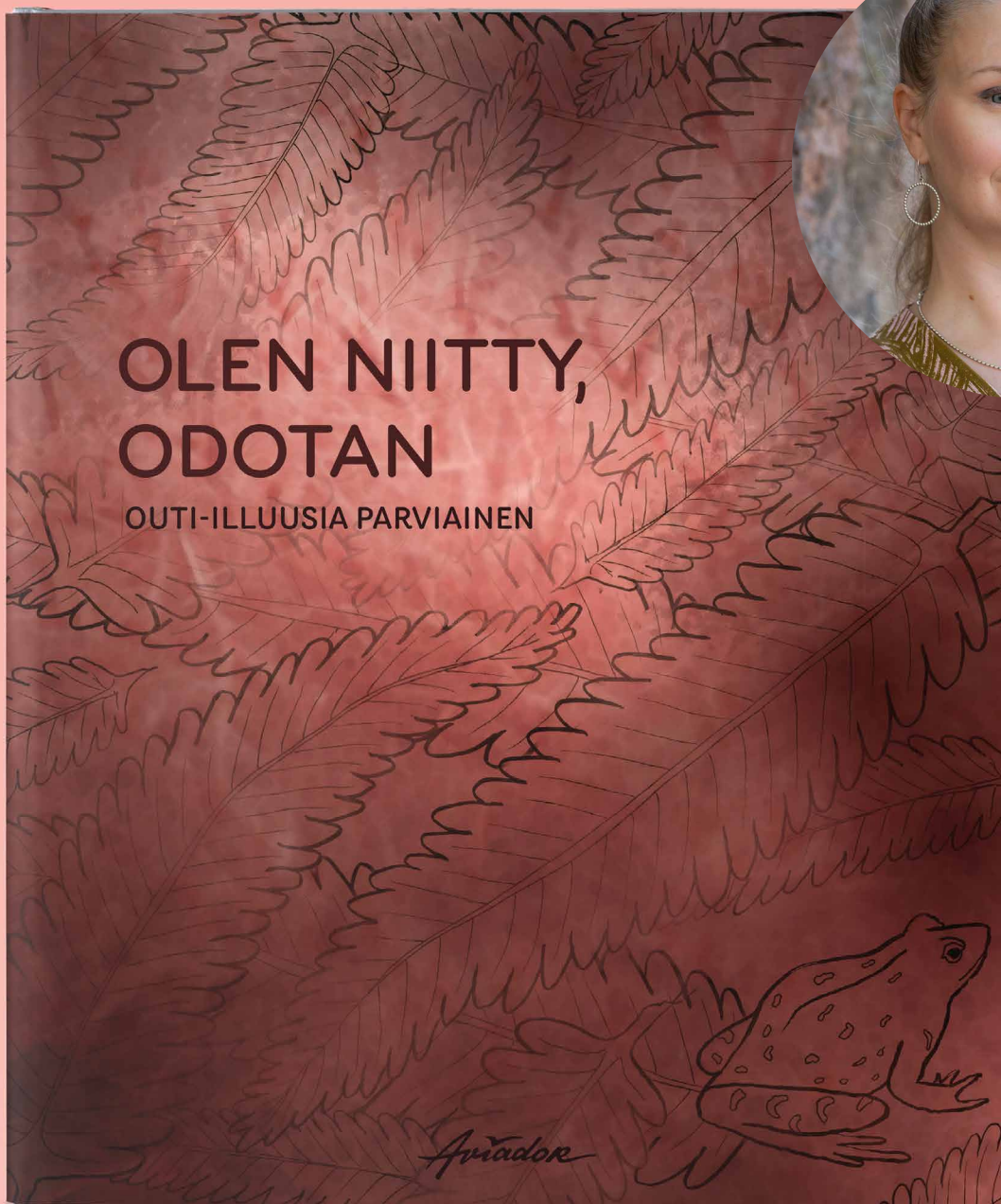
Outi-Illuusia Parviainen

Haastatteluaineistosta innoittunut runoteos näyttää, miltä tahdonvastainen lapsettomuus tuntuu. Todellisten tarinoiden ja kuvitteellisten henkilöiden kautta kipu, häpeä ja toivottomuus saavat sanat. Runot heijastavat rajujakin tunteita, toisaalta herkkää surua ja kaipausta. Toisinaan sanojen välistä pilkistää myös toivo.

*”Minä olen katkera ja kateä,
sylini on sormustamaton aavikko.”*

© Tomi Kontio

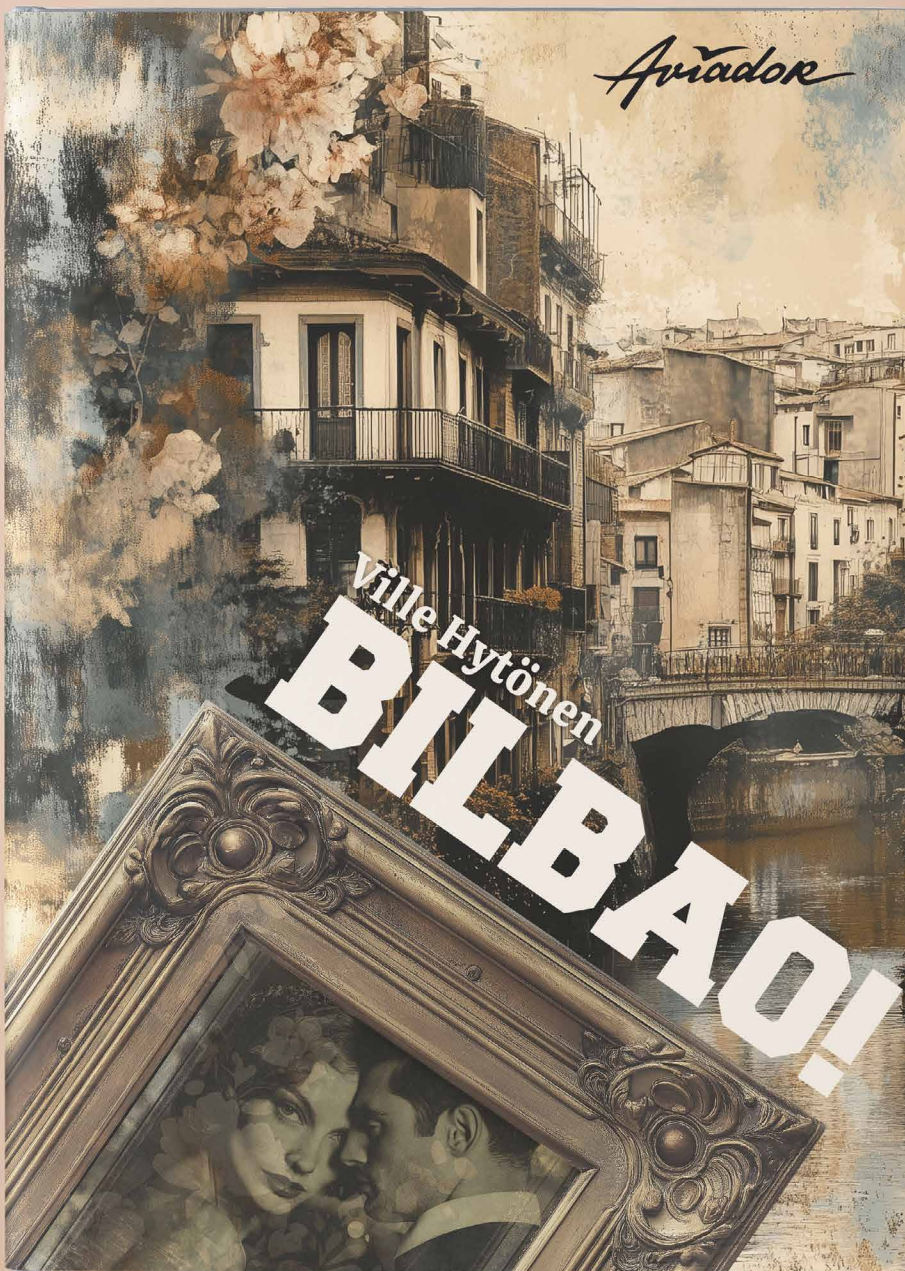
*Olen niitty, odotan on Outi-Illuusia Parviaisen neljäs runokokoelma. Hänen edellinen teoksensa **Meren nivelet** (Aviador) ilmestyi vuonna 2017. Runoilijan ja lavarunoilijan lisäksi Parviainen on markkinoinnin, visuaalisen suunnittelun ja johtamisen ammattilainen.*

BILBAO!

Ville Hytönen

Bilbao on taivaalta putoavia lintuja. Bilbao on rakastuminen. Bilbao on Euroopan kautta aikojen pahin helle. Bilbao on väsyneitä, hikisiä vartaloita kuumuuden alla. Bilbao on kylmiä juomia ja ympäröivän maailman unohtamista.

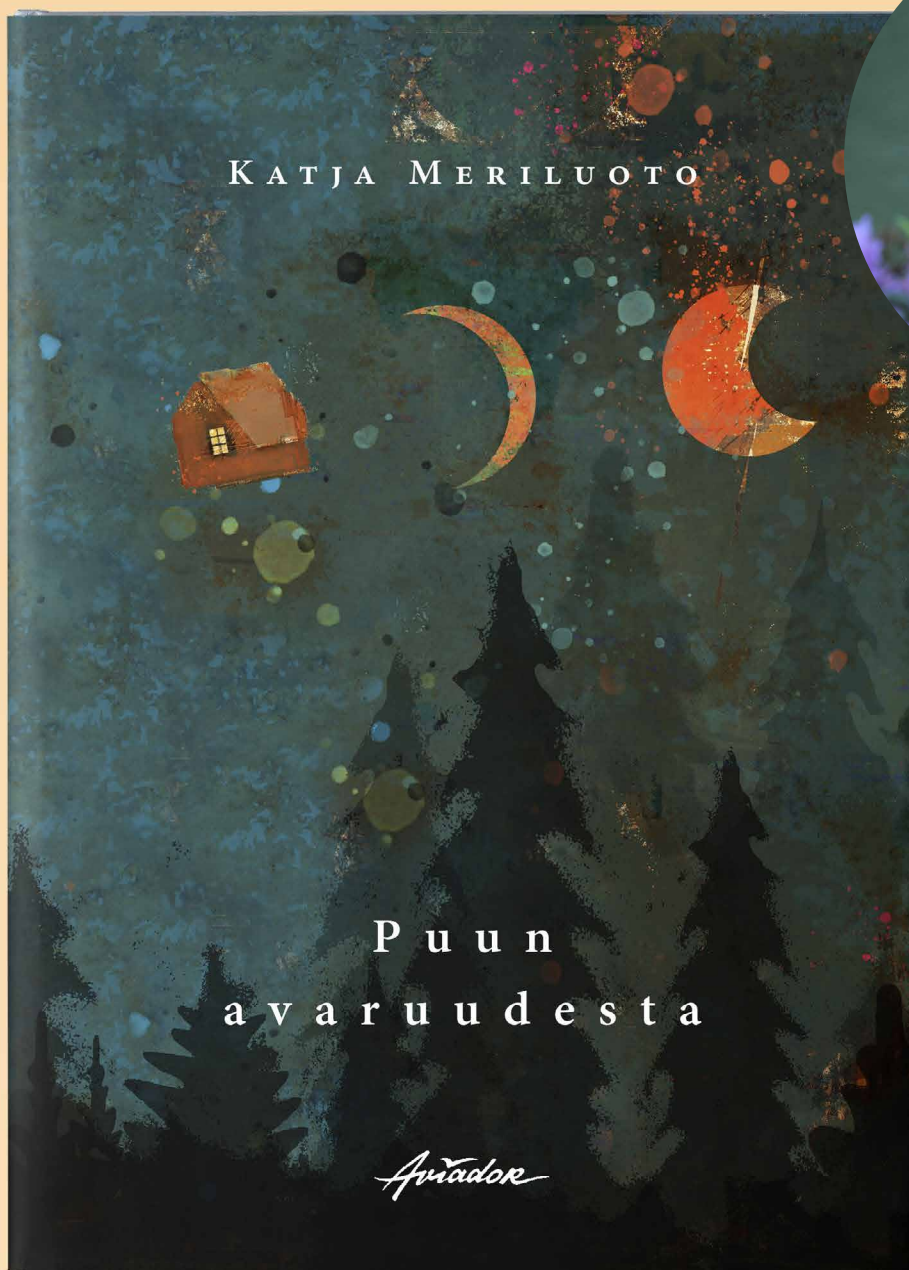
Bilbao! on Ville Hytösen (s. 1982) yhdestoista runokokoelma. Hytönen on Suomen Kirjailijaliiton puheenjohtaja ja 19:lle kielelle käännetty runoilija, jonka tuotannossa vaihtelevat eurooppalaisen melankolian ja suomalais-ugrilaisen perinteen värisävyt. Hänet on palkittu Valtio-neuvoston Sammon tekijät -suurpalkinnolla vuonna 2010.

PUUN AVARUUDESTA

Katja Meriluoto

Puun avaruudesta on runokokoelma kuudesta ja sen myyttisiin mittoihin levittäytyvästä kaikkeudesta. Se kysyy, mitä ihminen tekee metsälle, mitä metsä ihmiselle, ja miten toiseuden pelon voi voittaa. Lopulta tärkeintä on lempeä katse sekä sovinto lajien ja sukupolvien välillä.

Katja Meriluoto (s. 1975) on helsinkiläinen runoilija ja virolaisen runouden suomentaja. Hänen esikoiskokoelmansa *Mehiläisen paino* (2023) oli Helsingin Sanomien kirjallisuuspalkinnon, Runeberg-palkinnon ja Kalevi Saxellin muistopalkinnon ehdokkaana.

PUUT LIIKKUVAT ÖISIN

Anna Tapola

Talven keskelle putoaa omena, hiusmyrsky yllättää yksinäisen kulkijan, kartta alkaa elää. Ulkopuolisuuden tunne läheisissä ihmissuhteissa saa maailman näyttämään lavastetulta ja epäilemään, voiko mihinkään nojata. Teoksen runoissa kuvataan, kuinka yksinkin voi kulkea, kuulla lauluja, joita kukaan ei myönnä omakseen ja nukkua mustan leivän kanssa, mutta kaipaus kosketukseen jää – ihon mykkä muisti.

Puut liikkuvat öisin on **Anna Tapolan** esikoisrunokokoelma. Teoksen proosa-
runoissa yksinäisyyttä, ulkopuolisuutta ja halun voimaa ilmaistaan vahvan kuvallisen ja aistillisen kielen keinoin.

Anna Tapola (s. 1973) on helsinkiläinen tutkija ja kirjoittaja, jolle runous on hengittämistä, kielelle antautumista ja sen tutkimista, ihmetelyä, leikkiä. Rytmi vie mukanaan myös tanssissa ja musiikissa. Tapola on kasvatustieteen tohtori ja opiskellut Helsingin yliopistossa myös filosofiaa ja estetiikkaa.

ESIKOISTEOS!

EHKÄ KAIKKI SÄRKYMINEN

Maiju-Sofia Pitkänen

ESIKOISTEOS!

Maiju-Sofia Pitkäsen runokokoelmassa *Ehkä kaikki särkyminen* elämän kipeä kauneus tulee lähelle. Kokoelman ilmavissa runoissa käsitellään äitiyden hellää mahdottomuutta, kirjoittamisen välttämättömyyttä sekä pyrkimystä ymmärtää ja kuvata sisäisiä ja ympäröiviä tiloja ja todellisuuksia.

Ehkä kaikki särkyminen on Maiju-Sofia Pitkäsen postuumisti koottu ja julkaistu esikoisrunokokoelma. Runot on kerätty Pitkäsen julkaisemattomista runokäsikirjoituksista ja muistikirjoista. Runot kokoelmaan ovat koonneet Vilja-Tuulia Huotarinen ja Kukka Pitkänen.

*”Jokainen lause, joka kertoo elämästä voisi alkaa:
kaikesta huolimatta.
Ylimääräistä on niin paljon, liikaa.”*

Maiju-Sofia Pitkänen (1991–2021) toimi useissa tehtävissä kirjallisuuden kentällä. Hän opiskeli kotimaista kirjallisuutta Helsingin yliopistossa, kirjoitti kirjallisuuskritiikkejä ja artikkeleita useisiin julkaisuihin sekä työskenteli toimittajana. Runous oli hänelle ensisijainen ilmaisumuoto ja suuri rakkaus. *Ehkä kaikki särkyminen* kokoaa yksin kansiin syvä-äänisen kirjoittajan runollisen ajattelun ja elämäntyön.

MAITOA SAMASTA ASTIASTA

Eve Littow

Maitoa samasta astiasta on kokoelma runoja yhteydestä kaikkeuteen sekä rakkaudesta kaiken perustana. Elämme omien solukotelojemme rajoissa, mutta lopulta olemme kaikki yhtä, yksi kaikkeus. Runot liikkuvat kirkkautta kohti, huipulla odottaa katarsis, jolloin kaikki on varmaa ja selkeää, kunnes arki imaisee taas jalat.

Eve Littow (s. 1985) on vaasalainen runoilija ja suomen kielen maisteri, joka on myöhemmin valmistunut myös hoitoalalta. Littow elää ja hengittää sanoja. Nämä runot ovat syntyneet hänen lenkkeillessään; ne ovat ajatuksia eri pulssien kohdilta. **Maitoa samasta astiasta** on hänen esikoisrunokokoelmansa.

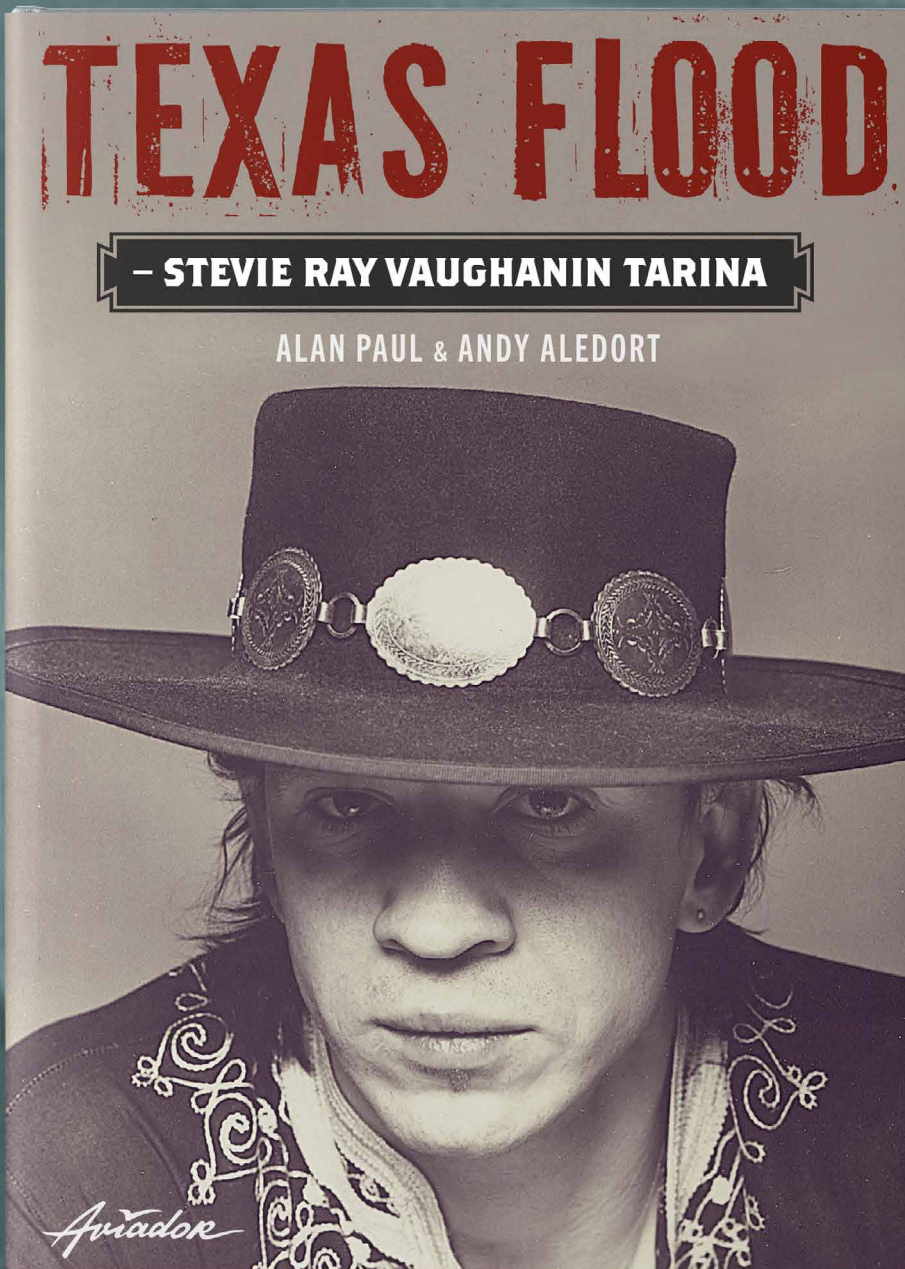
ESIKOISTEOS!

TEXAS FLOOD

– Stevie Ray Vaughanin tarina
Alan Paul & Andy Aledort

Texas Flood – Stevie Ray Vaughanin tarina on Stevien bändikaverin Tommy Shannonin mukaan paras Steviestä kirjoitettu kirja. Kirja kertoo paitsi Stevien urasta muusikkona, myös hänestä ihmisenä. Kirjan on kirjoittanut amerikkalainen musiikkijournalisti **Alan Paul**, jolta on aiemmin suomennettu suosittu kirja *Päättymätön tie – Allman Brothers Bandin tarina*. Toisena kirjoittajana on amerikkalainen kitaristi **Andy Aledort**, joka on soittanut muun muassa Allman Brothersien kitaristin Dickey Bettsin yhtyeessä. Kirja pohjautuu runsaaseen ainutlaatuisen haastattelumateriaaliin, ja siinä kerrotaan ensimmäistä kertaa syyt sille, miksi Stevie Ray Vaughan jättäytyi viime hetkellä pois David Bowien kiertueelta.

Kirjan on suomentanut **Torsti Lakari**.

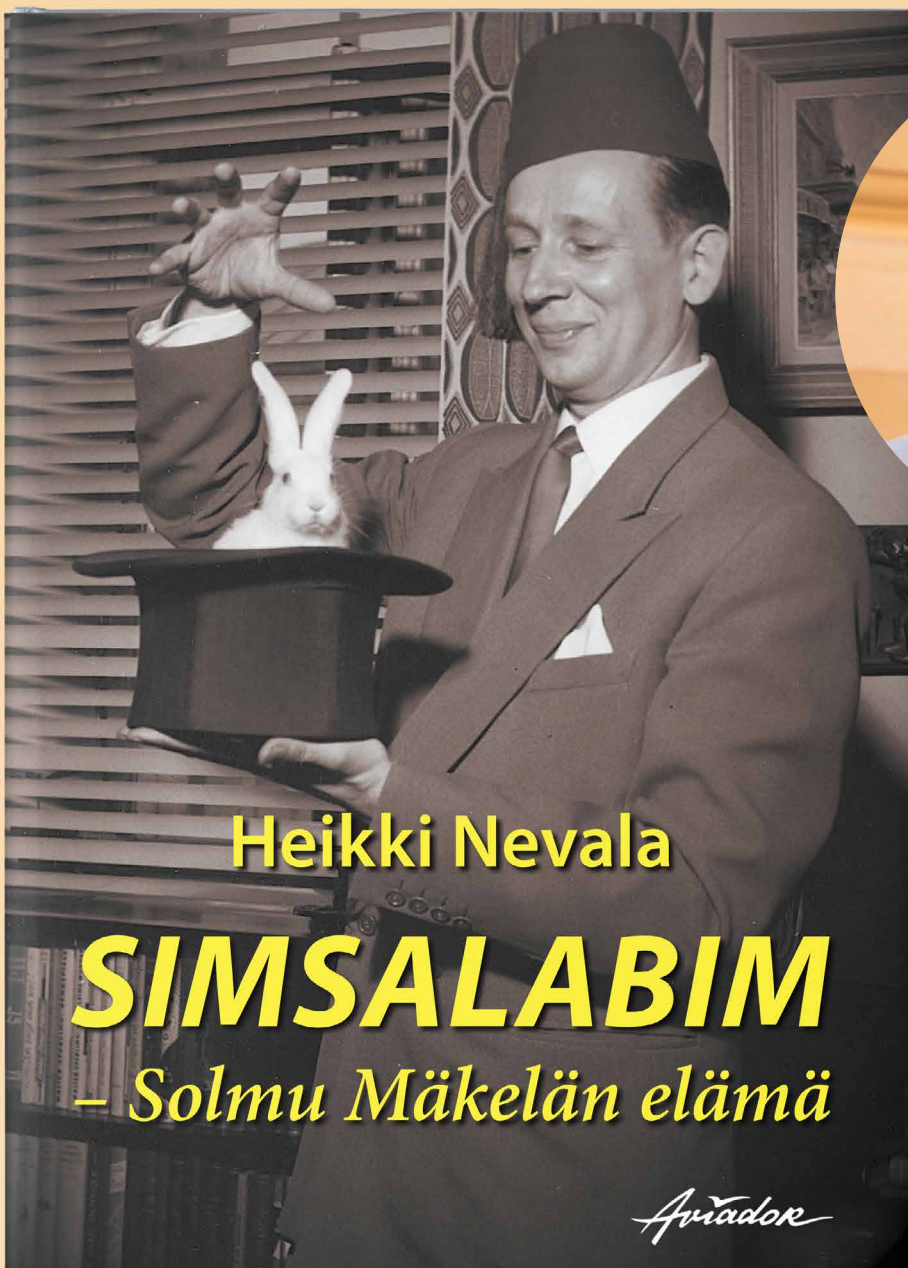
SIMSALABIM – Solmu Mäkelän elämä Heikki Nevala

Solmu Mäkelä, taikuuden Grand Old Man ja kansallistaikuri, eli poikkeuksellisen pitkän ja kokemuksista rikkaan elämän. Hän oli Viipurin evakko ja karjalaisuus säilyi osana hänen identiteettiään läpi elämän.

Mäkelän ura alkoi jo sota-aikana, ja sotien jälkeä erilaiset iltamat ja ohjelmaravintolat olivat Mäkelän esiintymispaikkoja. Linnanmäen huvipuiston perustaminen vuonna 1950 ja sen tarjoamat työtilaisuudet muovasivat Mäkelän elämänmenoa iloisissa merkeissä. Solmu julkaisi lukuisia taika-

tempukirjoja ja hänellä oli Helsingin Sanomissa oma Simsalabim-palstansa vuosien ajan. Lisäksi hän esiintyi elokuvamainoksissa ja sanomalehtien etusivuilla kahvia mainostamassa. Solmu Mäkelä oli 1950-luvulla oman aikansa julkkis. Hänestä tuli esimerkki salonkikelpoisesta herrasmiestaikurista.

Yksityiselämänsä Mäkelä piti tiukasti itsellään, ja vasta tämä **Heikki Nevalan** kirjoittama elämäkerta läpivalaisee mestaritaikurin monisäikeisen elämän. Solmu Mäkelä kuoli 96-vuotiaana vuonna 2018.

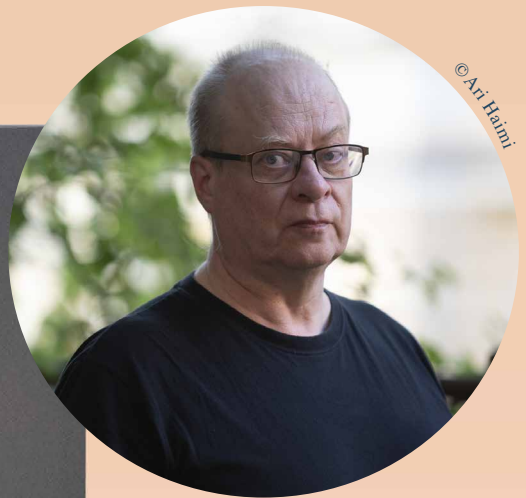
Heikki Nevala on filosofian maisteri ja tietokirjailija.

SIIVEKKÄÄT YSTÄVÄMME

Antti Koli

Siivekkäät ystävämmme on upeasti kuvitettu tietokirja lähiluonnon eläinten käyttäytymisestä. Kussakin luvussa kerrotaan kuvien kanssa tilanteesta linnun tai perhosen elämästä, aiheeseen liittyvistä tutkimuksista sekä opastetaan lukijaa omien havaintojen tekemiseen ja eläimen ymmärtämiseen.

Kirjassa esitellään uusia tutkimuksia muun muassa eläinten välisistä suhteista ja tunteista. Erilaisista eläinten viestintätavoista äänin, elein ja värein kerrotaan paljon, tarkkailijalle viestinnän ymmärtäminen avaa eläinten maailmaa. Kirja ulottuu käytännöllisestä tarkkailun opastuksesta periaatteiden pohdintaan, ja pääroolissa ovat tietenkin hienot eläimet tekemisineen.

© Ari Haimi

*Antti Koli on lähiluontoon erikoistunut tietokirjailija ja valokuvaaja. **Siivekkäät ystävämmme** on Tarkkaile lähiluonnon eläimiä -teoksen jatko-osa. Kolin kirja **Perhosbaarista liskonpetiin** voitti WWF:n Vuoden luontokirja-palkinnon vuonna 2022.*

SATA TARINAA LUONNOSTA

Matti & Erkki Alasaarela

Hyvää mieltä, iloa ja empatiaa kaikenikäisille!

Kirjoittajat ovat olleet luontoharrastajia lapsuudesta saakka. Luonnon eliöiden ja ilmiöiden jatkuva tarkkailu on synnyttänyt runsaasti kokemustarinoita, joista mieleenpainuvimmat on koottu tähän kirjaan. Tarinoissa korostuvat luonnon aiheuttamat tunne-elämykset sekä eläinten inhimillisyys ja älykkyys. Näiden lisäksi tarinoissa kuvataan dramaattisia ja hellyttäviä tapahtumia luonnossa. Kirjan tärkeä viesti on, että eläimilläkin on tunteet. Eläinten käyttäytymistä taustoitetaan tutkimustiedon avulla. Elämyksiä vahvistavat upeat valokuvat. Herkät luontokuvaukset ja hyväntahtoinen huumori tuovat hyvää mieltä, iloa ja empatiaa kaikenikäisille.

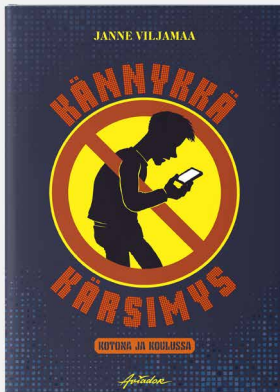

Matti Alasaarela on oululainen arkkitehti ja tietokirjailija, joka on aloittanut lintujen kuvaamisen jo silloin, kun värivalokuvaus oli vielä liian kallista harrastajan kukkarolle. Näitä mustavalkoisia kuvia julkaistiin useissa aikakaus- ja sanomalehdissä. Matti kuvaa pääasiassa Rantala-alueella Oulun eteläpuolella. Liminganlahden lintuparatiisi on tullut tutuksi jo koululaisena.

Erkki Alasaarelan luontoharrastus johti biologian opintojen pariin ja työelämään ympäristöalalle – tohtoriksi, dosentiksi ja professoriksi Oulun yliopistoon. Erkki on kirjoittanut parisataa tutkimusjulkaisua ja menestynyt luontokuvakilpailuissa sekä kotimaassa että ulkomailla.

KÄNNYKKÄKÄRSIMYS KOTONA JA KOULUSSA

Janne Viljamaa

© Ari Haimi

Infoähky on mahdoton sammuttaa, jos tahtoo olla kaikkien kanssa yhteyksissä 24/7. Samalla erikoislääkärin vastaanotolla käy kännykällä rauhoitettuja kolmevuotiaita, jotka eivät oikein puhu mitään kieltä kunnolla, vaan toistelevat vain hassuja Youtube-fraaseja. Vanhemmat yrittävät rajoittaa lastensa ruutu-aikaa, mutta räpläävät itse puhelinta ruokapöydässä.

Tietokirjassaan *Kännykkäkärsimys kotona ja koulussa* sosiaalipsykologi, opettaja ja tietokirjailija **Janne Viljamaa** pohtii, huvitammeko itsemme hengiltä ja tuleeko lapsista lyhytjänteisiä ja ahdistuneita kännykkäaddikteja? Teos käsittelee kännykän tuomaa yhteiskunnallista ja psykologista muutosta, kadonneen keskittymiskyvyn etsintää ja rajoittamisen merkitystä tasapainoiseksi ihmiseksi kasvamisessa. Mielihyvän rajoittamisen perusteet opitaan jo kotona ja hyvä itsensä rajoittaja pärjää opiskelussa ja työssä. Jos nyt aloitamme järkevän mielihyvän rajoittamisen, yhteiskunta ei jakaudu 20 vuoden sisällä lukutaitoihin itsensä rajoittajiin ja lukutaidottomiin syrjäytyjiin. Kännykkä on hyvä renki, mutta huono isäntä.

Sosiaalipsykologi, opettaja, tietokirjailija Janne Viljamaa on kirjoittanut 16 kirjaa psykologiasta, kasvatuksesta, aggressiosta ja addiktioista. Hän on opettanut ammattiopistossa 25 vuotta ja on nähnyt kännykän tulon kouluihin ja perheisiin. 55-vuotias Viljamaa on elänyt puolet elämästään ilman kännykää, hänen lapsuudessaan Itä-Helsingin Mellunmäessä kaveria mentiin hakemaan ulos pimpottamalla ovikelloa, leikkiminenkin oli muuta kuin oman kännykän tuijottelua.

Tietokirja / 225 s. / Nidottu / Kl 38.1 / Ovh 29,90 € / ISBN 9789523813243 / huhtikuu / Kansi: Jyrki Vainio

THAIMAAN NELJÄ KEITTIÖTÄ

Esa Mäkijärvi

© Ari Haimi

Mikä on tärkeintä Thaimaassa? Kenties yksinvaltainen kuningas, paratiisimainen luonto tai buddhalaiset temppelit? Ei, vaan ruoka. Thaikeittiö lukeutuu maailman parhaisiin ja sen antimista nauttiminen on keskeisin thaimaalaisia yhdistävä asia.

Thaimaan neljä keittiötä kertoo, miten thairuoka valloitti maailman. Thaimaahan läheisesti tutustunut kirjailija **Esa Mäkijärvi** käsittelee tietokirjassaan sen ruokaa, kulttuuria ja historiaa valloittavan henkilökohtaisesti. Hän käy läpi suosikkiannoksensa ja antaa matkailuvinkkejä.

Thaimaan neljä keittiötä lähestyy Kaakkois-Aasian maan menneisyyttä, nykyhetkeä ja tulevaisuutta kulinarismin kautta. Siihen liittyvistä tarinoista saamme tietää tarvittavan esimerkiksi Thaimaan kulumaisista tuloeroista ja siitä, miksi sen mielipiteitä jakavaa monarkiaa ei ole vieläkaan kaadettu. Samalla iloitaan Thaimaan uskomattomasta valoisuudesta, värikkyydestä ja ystävällisyydestä.

Teos on jaettu neljään osaan: keskiseen, koilliseen, pohjoiseen ja eteläiseen Thaimaahan. Niistä jokaisella on omaleimainen historiansa ja kulttuurinsa, jota niiden ruoat heijastelevat. Kirjan lopusta löytyy vielä Thaimaan kuninkaallista keittiötä käsittelevä luku. Vähemmästäkin herahtaa vesi kielelle.

*Esa Mäkijärvi (s. 1984) on helsinkiläinen kirjailija, jolta on julkaistu romaaneja, runokokoelmia ja tietokirjoja. Hän on ollut ehdolla useiden palkintojen saajaksi. Aviador julkaisi hänen edellisen tietoteoksensa *Wunderball – Saksan jalkapallon tarina* (2022).*

Tietokirja / 240 s. / Sidottu / Kl 68,25 / Ovh 29,90 € / ISBN 9789523813366 / huhtikuu / Kansi: Saara Hankama

SATUJA JA SANANLASKUJA

– Elias Lönnrotin satuja

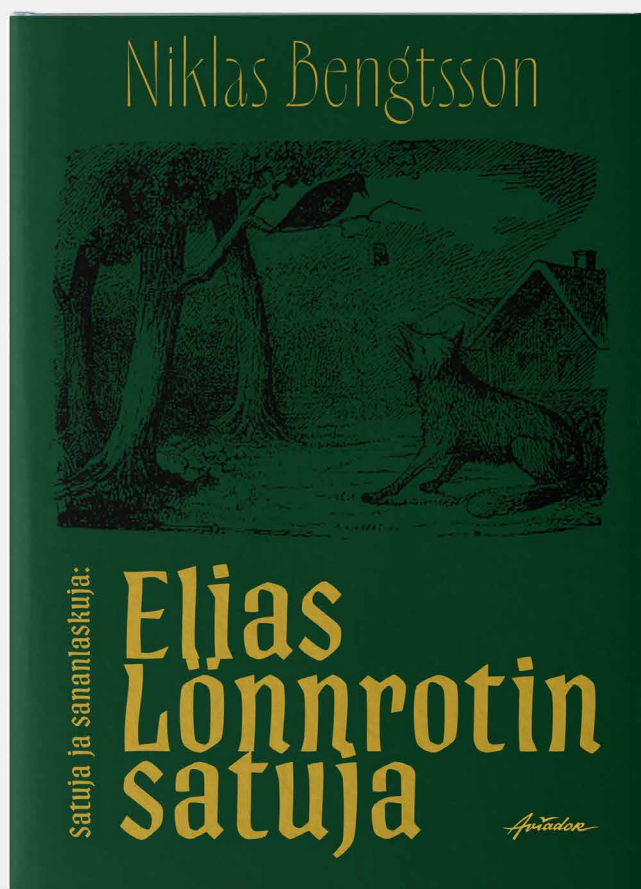
Niklas Bengtsson

Elias Lönnrotin keräämät, suomentamat ja julkaisemat sadut ovat olleet pitkään unohduksissa. Siksi Satuja ja sananlaskuja haluaa perehdyttää lukijat vihdoinkin etenkin Kalevalasta tunnetun suurmiehen satutuotantoon.

Satuja taustoitetaan käsittelemällä Lönnrotin omaa lehteä eli *Mehiläistä* sekä Lönnrotin väitöskirjaa. Molemmat kanavat tarjosivat Lönnrotille väylän varhaisen satukirjallisuuden julkaisemiselle.

Lönnrot välitti antiikin faabeliperinnettä ja kansansatuja suomalaiseen kirjalliseen kulttuuriin. Hänen satusuomenoksensa eivät olleet pelkkiä käännöksiä, sillä hän elävöitti faabeleita suomalaisilla sananlaskuilla. Tällä ratkaisulla Lönnrot kotoutti antiikin klassikot ja liitti ne suomalaisen kansanperinteen jatkumoon.

Satuja ja sananlaskuja – Elias Lönnrotin satuja on ennennäkemätön tietokirja Lönnrotin vahvasta vaikutuksesta suomalaiseen satuperinteeseen. Teos sisältää Lönnrotin satuja sekä alkuperäisessä muodossaan että nykykielelle muokattuna sekä osin myös vepsän kielellä.

Niklas Bengtsson on helsinkiläinen tietokirjailija ja lasten- ja satukirjallisuuden asiantuntija, joka on kirjoittanut muun muassa satuperinteen nelituhatuotisesta historiasta ja suomalaisten 1800-luvun lastenlehtien historiasta. Hän on luennoinut ja esitelmöinyt Suomen lisäksi monipuolisesti myös ulkomailla. Kansainvälinen kirjallisuuslehti *Bookbird* on julkaissut neljä hänen artikkeliaan.

Vuonna 2009 Bengtssonille myönnettiin Naminaran tasavallan kansalaisuus lastenkirjallisuuden edistämistyöstä. Naminaran tasavalta on keskellä Etelä-Korea ja se rahoittaa kansainvälistä H. C. Andersen -palkintoa.

SATUNNAISET HARHAILIJAT

Saku Heinänen

Satunnaiset harhailijat on nuorille suunnattu kertomuskokoelma hapuilusta, oman identiteetin etsimisestä ja vierauden kokemuksesta. Kertomusten nuoret ovat painavien kysymysten edessä: Mihin suuntaan jatkaa elämässä? Uskallanko muuttua siksi, joka sisälläni tunnen olevani? Tarinat kietoutuvat myös yhteiskunnallisten kysymysten, kuten maahanmuuton ja ilmastonmuutoksen ympärille. Kertomuksissa todellisuuden ja kuvitellun raja järkkyy, kun nuorten elämä muuttuu muotoaan.

Kirjailijan tekemät mustavalkoiset kuvitukset syventävät teoksen tiheää tunnelmaa ja paikantavat kertomukset ainutlaatuiseen maagiseen todellisuuteensa.

Saku Heinänen teoksissa arki lomittuu fantasiaan maagisen realismin keinoin. Hänen *Zaida*-lastenromaaninsa ovat olleet lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-palkinnon ja Arvid Lydecken-palkinnon ehdokkaina. Helsingissä asuva Heinänen työskentelee oikeusavustajana ulkomaalais- ja lapsiasioiden parissa. Hän on toiminut myös opettajana ja graafisena suunnittelijana, ja kuvittaa mustavalkoisilla piirroksilla omat kirjansa.

TOMAATINPUNAINEN PALOAUTO

– suurenmoisen Piksun ensimmäinen päivä paloasemalla

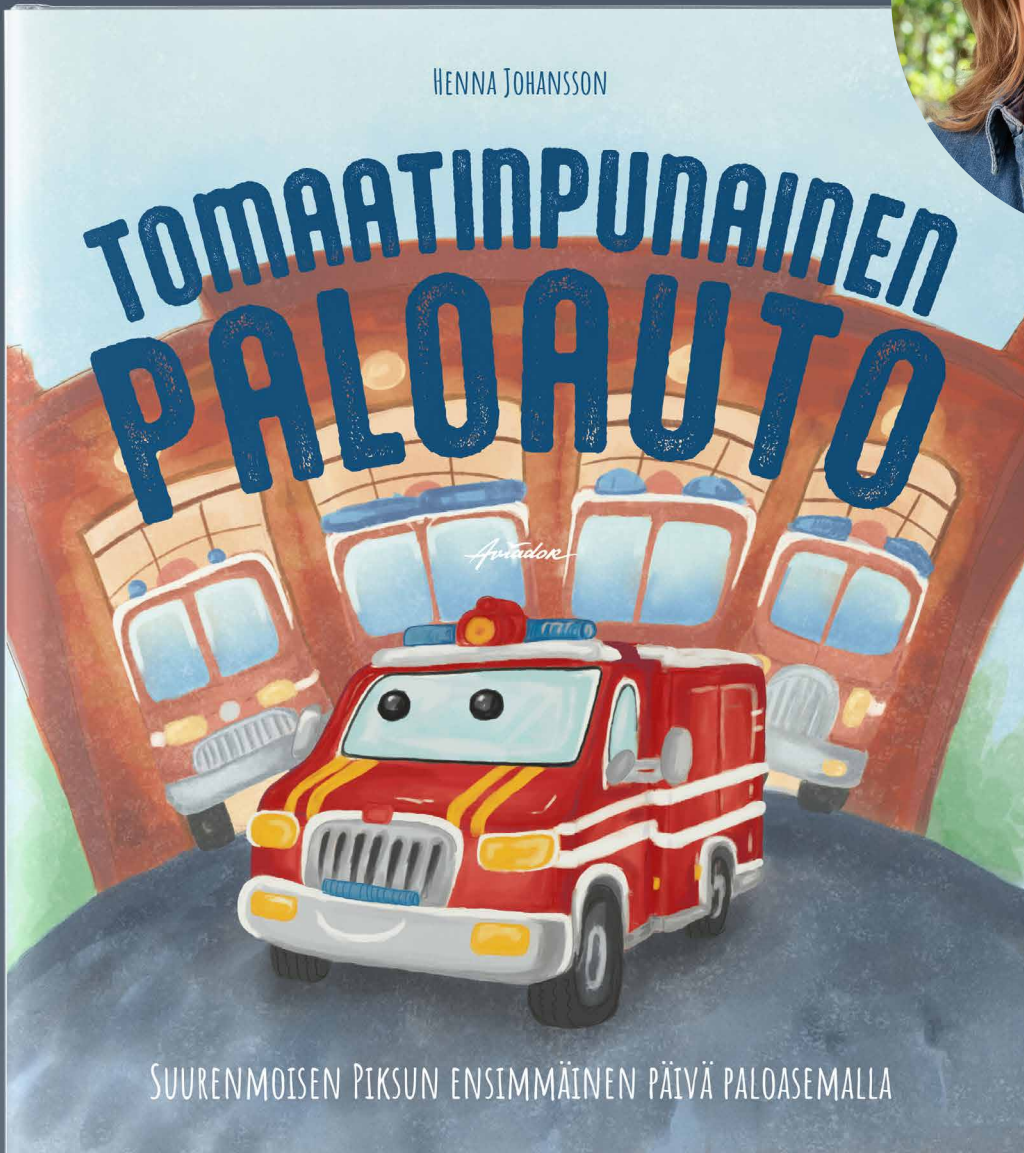
Henna Johansson

Piksu-paloauto on uuden edessä. On koittanut muita paloautoja pienemmän Piksun ensimmäinen päivä paloasemalla. Juuri tehtaalta valmistunut Piksu on innoissaan toimeen pääsemisestä, mutta ensimmäinen päivä silti jännittää. Millaisia muut paloautot ja heidän kuljettajansa ovat? Ymmärtäväthän kaikki paloasemalla varmasti, että Piksu ei ole ketsupinpunainen, vaan tomaatinpunainen paloauto? Kun ensimmäinen pelastustehtävä alkaa, ei touhukas pieni paloauto laitevian vuoksi pääsekään mukaan tehtävään. Toisen hälytyksen saapuessa Piksu kuitenkin onnistuu, ja osoittautuu korvaamattomaksi avuksi paloaseman porukalle.

Tomaatinpunainen paloauto kertoo ensimmäisen päivän jännittävästä, ja se sopii tueksi esimerkiksi päiväkodin tai esikoulun aloittamiseen. Piksun seikkailuja on inspiroinut Pohjois-Karjalan pelastusaseman ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa muita pienempi paloauto PK1515.

©Ari Paimi

Joensuussa asuva **Henna Johansson** (s. 1991) on vanhempainvapaalla oleva ekonomi. *Tomaatinpunainen paloauto* on hänen esikoistenkirjansa. Kirjan tarina syntyi Hennan ensihoitajana työskentelevän puolison kertoessa kuvauksia pelastusaseman arjesta ja aseman tuoreesta lisäyksestä: pienestä paloautosta.

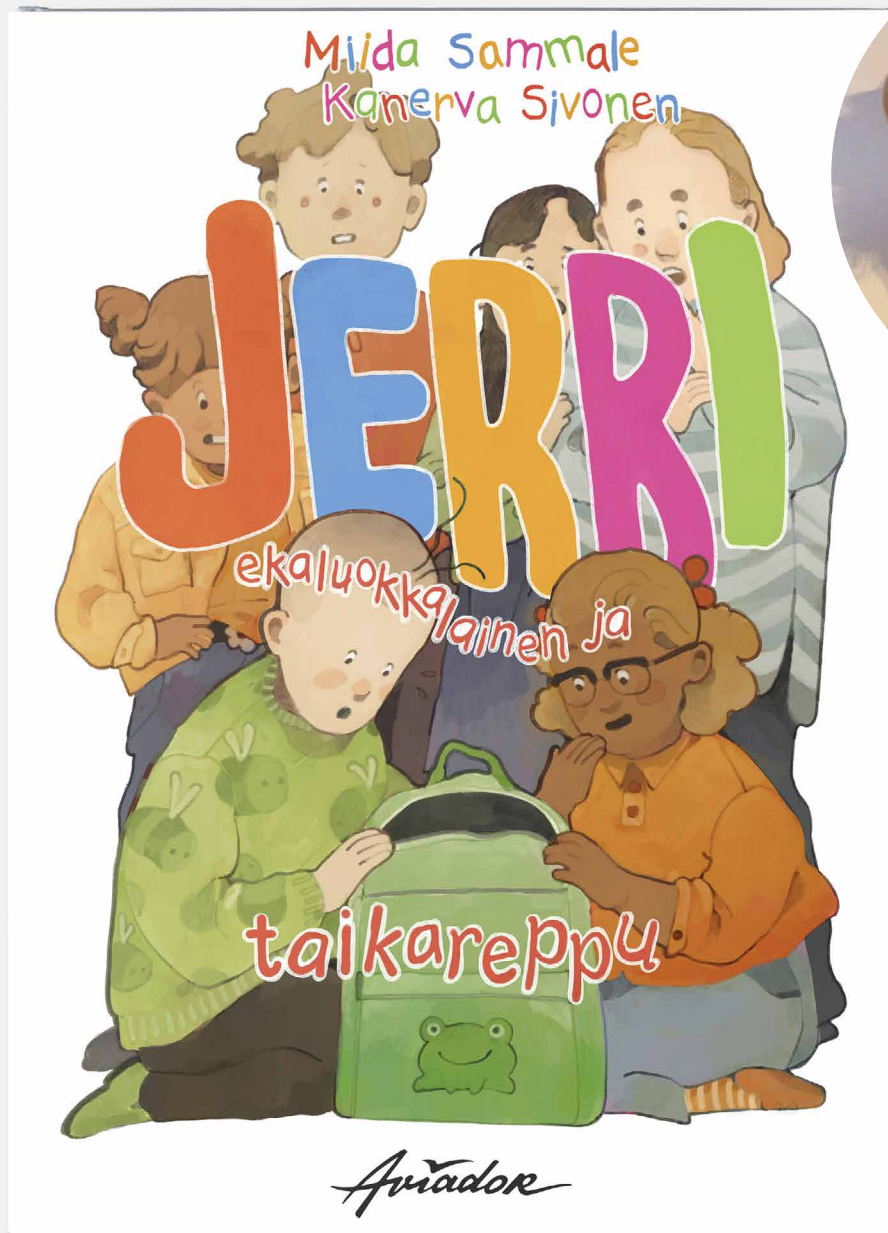
Kuvakirjan kauniin kuvituksen on tehnyt **Nina Aitta**.

JERRI EKALUOKKALAINEN JA TAIKAREPPU

Miida Sammalle

Jerri ekaluokkalainen ja taikareppu on tarina, jonka keskeisenä teemana on ystävyys ja yhteistyön voima.

Aivan tavallinen koulupäivä saa jännittävän käänteän. Jerrin repussa on jotain merkillistä ja sinne kuulumatonta! Jerri pitää salaisuuden ensin itsellään ja yrittää keksiä ratkaisua, mutta kääntyy lopulta luotettavan ystävänsä Liisen puoleen. Pian he huomaavat tarvitsevansa muidenkin lasten apua, ja lopulta koko luokka yhdistää voimansa uuden tilanteen edessä.

Kirjailija **Miida Sammalen** oivalta-
vasti lasten näkökulmaan sukeltava ta-
rina ja **Kanerva Sivosen** herkkä kuvitus
vievät aivan kaikenikäiset lukijat sym-
paattisen Jerrin maailmaan.

Jerri ekaluokkalainen ja taikareppu
on kirjasarjan toinen osa. *Jerri eka-
luokkalainen* -kirjat soveltuvat hyvin
erilaisten tunteiden ja tunnetaitojen kä-
sittelyä työvälineeksi.

Kirjan on kuvittanut **Kanerva Sivonen**.